

Namatek
True Education

Permanent & Temporary Accounts

www.namatek.com

آشنایی با حساب
دائمی و موقت

فهرست مطالب

۱. انواع حساب (Account)
۲. حساب موقت چیست؟ (Temporary Account)
۳. حساب دائمی چیست؟ (Permanent Account)
۴. انواع حساب های دائمی

انتقال برخی از حساب ها به دوره مالی جدید به منظور شروع دوره مالی و اختتام برخی دیگر از حساب ها به منظور اختتام دوره مالی و مانده گیری از آن ها ضرورت شناخت انواع حساب دائمی و موقت را آشکار می کند. لازم است علاوه بر شناخت ماهیت حساب ها، حساب های تفصیلی زیرمجموعه آن ها را نیز بشناسیم. اگر جزء علاقمندان به حوزه حسابداری هستید یا به گونه ای با آن سر و کار دارید بهتر است تا انتهای مقاله با ما همراه باشید.

#1 انواع حساب (Account)

انواع حساب ها از نظر مانده گیری و بسته شدن در پایان دوره به دو گروه ذیل تقسیم می شوند:

- حساب موقت (Temporary Account)
- حساب دائمی (Permanent Account)

که به صورت کلی ماهیت هر حساب بدهکار و یا بستانکار است. به منظور آشنایی با مفاهیم حساب موقت و دائمی در ابتدا لازم است با مفهوم حساب در حسابداری آشنا شویم. حساب مدرکی است که وضعیت هرکدام از اقلام حسابداری شامل دارایی ها، بدهی ها و سرمایه سازمان را مشخص می کند.

برای نمایش حساب‌ها در حسابداری از فرم T شکل استفاده می‌شود که در بالای این فرم نام حساب مشخص می‌شود. در سمت چپ این فرم اقلامی که ماهیت بستانکار دارند، نظیر اقلام بدهی‌ها و سرمایه و در سمت راست این فرم اقلامی که ماهیت بدهکار دارند مثل دارایی‌ها قرار می‌گیرند. هدف از تفکیک حساب‌ها به حساب دائمی و موقت آن است که دوره مالی بعدی سازمان با یک تراز صفر برای تمامی حساب‌های موقت آغاز شود. شروع دوره مالی جدید با حساب‌های دائمی که باید به درستی به این دوره انتقال می‌یافتند، اهمیت به‌سزایی دارد و عملکرد مالی شرکت را تا حدودی تضمین می‌کند. به منظور انتقال یا عدم انتقال حساب‌های مالی به دوره مالی بعد لازم است که با ماهیت حساب‌های موقت و دائمی آشنا شویم.

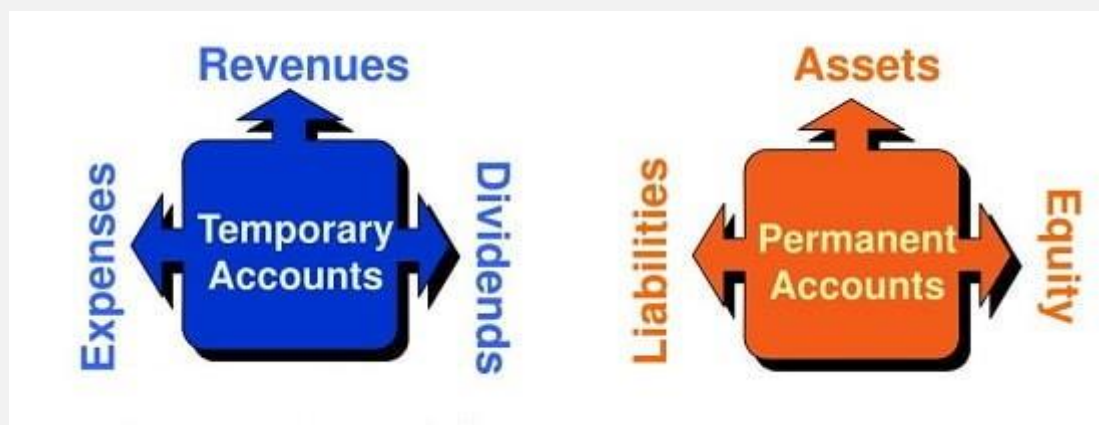
#۲ حساب موقت چیست؟ (Temporary Account)

مانده حساب های موقت یا حساب های اسمی، برخلاف حساب دائمی به دوره مالی بعد منتقل نمی شود و در پایان دوره صفر خواهد شد. خلاصه سود، زیان و حساب برداشت از رایج ترین حساب های موقت به شمار می روند. از حساب خلاصه سود و زیان برای بستن حساب درآمد و هزینه استفاده می شود. در مقابل حساب موقت حساب دائم وجود دارند که اقلام آن یعنی دارایی ها (Assets)، بدهی ها (Liabilities) و سود سهام (Equity) به دوره مالی بعد منتقل می شوند.

مثال هایی از حساب موقت عبارت اند از:

- در پایان دوره به منظور بستن حساب هزینه، حساب خلاصه سود و زیان (Income Summary) را بدهکار و حساب هزینه را بستانکار قرار می دهند. به مبلغی که یک سازمان به منظور تأمین نیازهای خود پرداخت می کند، به صورتی که این مبالغ قابل بازگشت نیستند و بابت پرداخت آن ها به دارایی سازمان مبلغی اضافه نمی شود، حساب هزینه (Expenses) می گویند. پرداخت اجاره بهای شرکت به طور ماهیانه از جمله هزینه های سازمان است.

- به منظور بستن حساب درآمدی در پایان دوره، حساب خلاصه سود و زیان را بستانکار و حساب درآمدی را بدهکار قرار می دهند. به مبلغ و میزانی که سازمان با ارائه خدمات به اشخاص حقیقی و یا حقوقی به دست می آورد، حساب درآمد (Revenues) می گویند.
- حساب برداشت (Dividends) نیز از جمله حساب های موقت است. هزینه ای که مالک برای پرداخت هزینه های شخصی خود از آن استفاده می کند را برداشت می گویند. به منظور بستن حساب برداشت در پایان دوره، در شرکت های بزرگ مانده حساب برداشت به حساب جاری شرکا منتقل و حساب بسته می شود و در شرکت های کوچک مانده حساب برداشت به حساب سرمایه منتقل و در انتهای دوره مالی بسته می شود.

#۳ حساب دائمی چیست؟ (Permanent Account)

مانده حساب دائمی به دوره مالی بعد منتقل می شود. این حساب ها از زمان تأسیس یک واحد تجاری افتتاح می شوند و مانده آن ها از یک سال مالی به سال مالی بعد منتقل می گردد؛ لذا به حساب های دائمی حساب های واقعی یا حساب ترازنامه ای نیز می گویند.

حساب های دارایی (Assets)، بدهی (Liabilities) و سرمایه (Owner's Capital) از جمله حساب های دائمی هستند. در انتهای دوره مالی به منظور انتقال این حساب ها به دوره مالی بعد، اقلام حساب دارایی که ماهیتی بدهکار دارند را بستانکار و اقلام حساب بدهی و سرمایه که ماهیتی بستانکار دارند را بدهکار می کنند. پس از بستن حساب های دائمی در انتهای دوره به منظور انتقال آن ها به دوره مالی بعد، ثبت افتتاحیه درج می گردد. ثبت افتتاحیه دقیقاً معکوس ثبت بستن حساب ها در پایان دوره مالی است. به این صورت که حساب های دارایی مجدداً ماهیتی بدهکار و حساب های بدهی و سرمایه مجدداً ماهیت اصلی خود یعنی ماهیت بستانکاری پیدا می کنند. زمانی که حساب دارایی، بدهی و سرمایه به عنوان اقلام ترازنامه ای و به عنوان حساب های دائمی شناخته می شوند، حساب های تفصیلی ذیل آن ها نیز به عنوان حساب های دائمی شناخته خواهند شد.

حساب تفصیلی دارایی:

- موجودی نقد
- سرمایه گذاری ها
- حساب های دریافتی
- موجودی مواد و کالا
- پیش پرداخت ها
- دارایی های نامشهود و مشهود

حساب تفصیلی بدهی:

- حساب های پرداختی
- مالیات پرداختی
- سود سهام پرداختی
- تسهیلات مالی
- ذخایر

• پیش دریافت ها

حساب های تفصیلی سرمایه:

• صرف سهام

• صرف سهام خزانه

• اندوخته قانونی

• سایر اندوخته ها

• سود انباشته

• سهام خزانه

#۴ انواع حساب های دائمی

۱. دارایی‌های سازمان از جمله حساب‌های دائمی سازمان هستند.
حساب‌های دائمی تفصیلی زیرمجموعه حساب‌های دارایی عبارت‌اند از:

- نقد و بانک: مجموعه حساب‌های پس‌انداز شده در بانک و یا وجوه نقدی که به آسانی قابل پرداخت هستند.
- صندوق: مجموع مبالغی که در شرکت نگهداری می‌شوند.
- تنخواه‌گردان: مبلغی که در اختیار فردی معتمد از سازمان، برای پرداخت هزینه‌های روزمره سازمان، قرار می‌گیرد.
- پیش‌پرداخت‌ها: پرداخت‌هایی که شرکت انجام می‌دهد، اما سریعاً در قبال آن‌ها خدمات یا کالایی دریافت نمی‌کند.
- موجودی کالا: کالاهای سازمان که با هدف فروش در انبار نگهداری می‌شوند.
- حساب‌ها و اسناد دریافتنی: حساب‌هایی نظیر چک و سفته‌های دریافت شده که به صورت نقد و یا نسیه موجود هستند.
- دارایی‌های ثابت: به صورت دارایی نقد نیستند؛ مانند زمین.
- دارایی‌های نامشهود: دارایی‌هایی نظیر حق امتیاز یا برند هستند.

۲. از دیگر حساب‌های دائمی سازمان بدهی‌های سازمان است.
حساب‌های دائمی تفصیلی زیرمجموعه بدهی عبارت‌اند از:

- بدهی جاری: به بدهی‌هایی چون حقوق و اسناد پرداختنی بدهی جاری می‌گویند.

- بدهی بلندمدت: به بدهی هایی چون وام های پرداختنی یا اسناد پرداختنی که در بلندمدت پرداخت می شوند، بدهی بلندمدت می گویند.

۳. از دیگر حساب های دائمی سازمان سرمایه است. سرمایه داشته های نقد و یا غیرنقدی است که مالک به شرکت تزریق کرده است. حساب های دائمی تفصیلی زیرمجموعه سرمایه عبارت اند از:

- اندوخته سازمان
- سود و زیان انباشته
- سود و زیان سنواتی